

Doporučení pro tvorbu závěrečných prací na FIS

Následující doporučení pro tvorbu závěrečných prací (dále jen „doporučení“) jsou určena k hodnocení obhajitelnosti závěrečné práce. Jsou určena pro všechny typy závěrečných prací na všech bakalářských a magisterských studijních programech. Nenahrazují posudky k závěrečné práci. Pokud komise považuje závěrečnou práci za neobhajitelnou, měla by argumentovat nesplněním některé položky z těchto doporučení.

Odvedená práce

- Student provedl odbornou práci v oblasti studijního programu, který studuje (včetně interdisciplinárních oblastí).
- Závěrečná práce prokazuje studentovu orientaci ve zvolené oblasti a jeho schopnost v této oblasti definovat a splnit zvolený cíl.
- Je zřejmé, že student odvedl odbornou práci o pracnosti v rozsahu měsíců.

Cíle a kontext

- V textu závěrečné práce jsou popsána východiska – odborný kontext, ze kterého student vychází – situace v odborném poznání nebo situace v konkrétním aplikačním případě.
- Východiska obsahují jen poznatky, které mají vliv na výsledky závěrečné práce.
- V textu závěrečné práce je zřetelně popsán cíl, kterého má závěrečná práce dosáhnout; pokud je cílem řešení problému, je tento problém dostatečně vymezen.
- Je argumentována smysluplnost cílů ve vztahu k východiskům.
- V textu je argumentována specifičnost hlavního cíle – nejde o generický, mnohokrát zcela stejně řešený problém.
- Formulace cíle se vztahuje k nějakému odbornému problému, nikoli k textu závěrečné práce samotné, ke čtenáři ani k autorovi. Tedy cíl není formulován jako „napsat text“, „sdělit čtenáři“, „popsat problematiku“, „vysvětlit“, „seznámit se s literaturou z oblasti“ apod.
- Text závěrečné práce je odborný, nikoli populárně naučný. Řeší odborný (praktický nebo teoretický) problém.

Metodika

- Text závěrečné práce popisuje postup, podle kterého student pracoval, a to odděleně od výsledků.
- Postup je popsán v krocích, ze kterých lze odhadnout jejich pracnost.
- Postup uvádí veškerou práci, kterou student provedl. Pokud jsou v postupu uvedeny kroky, které student neprovedl, jsou tak zřetelně označeny (a je uveden důvod).
- Postup je popsán tak, že pokud by podle něj postupoval někdo jiný, došel by k obdobným výsledkům jako student.
- Postup je popsán konkrétně, nikoli jen pomocí obecných názvů myšlenkových postupů typu analýza, dedukce, syntéza apod.
- Pokud je použit postup podle zavedených a v literatuře popsaných metod, není nutné vysvětlovat detailně jejich fungování. Student by měl ale zdůvodnit svou volbu použitých metod, případně popsat odchylky skutečného postupu oproti zavedeným metodám.

Výsledky

- Výsledky prokazují, že student provedl odbornou práci v oblasti studijního programu, který studuje (včetně interdisciplinárních oblastí).
- Z formulace textu závěrečné práce je zřejmé, co je původním výsledkem studenta, co faktem přebíraným ze zdrojů a co spekulací, resp. diskusí výsledků.

- Text popisuje a interpretuje výsledky v souladu s postupem.
- V textu jsou popsány dílčí výsledky jako výstupy jednotlivých kroků. Méně důležité výsledky jsou uvedeny v přílohách, takže text zůstává přehledný.
- Je doloženo provedení jednotlivých kroků (např. výpočty, popisná statistika, záznamy z rozhovorů, programový kód, deník výzkumníka apod.), např. nahráním příloh do InSIS.
- Text závěrečné práce popisuje odborné výsledky v logicky navazujícím argumentačním toku.

Závěry

- Závěry hodnotí míru naplnění cíle.
- Závěry argumentují, jak výsledky přispěly k vyřešení problému.
- Závěry popisují, jaký je možný vliv výsledků na kontext (situaci v odborném prostředí nebo v konkrétním aplikačním případě), např. možné další pokračování práce.
- Závěry zmiňují možná omezení dosažených výsledků.

Originalita

- Veškeré převzaté, přeložené nebo parafrázované texty jsou řádně označeny a citovány v souladu s citační normou APA 7 (doporučujeme využívat citační nástroj Zotero).
- V případě použití nástrojů pro automatické generování textů je toto použití v souladu s pravidly a metodickými doporučeními na VŠE.
- Text závěrečné práce cituje a parafrázuje pouze zdroje, které byly použity pro řešení problému, nebo vymezení kontextu.
- Text závěrečné práce zbytečně nerekapituluje zřejmé teoretické poznatky (např. ze základních kurzů studijního programu).
- Pokud student ve výjimečných případech nepracoval zcela sám, jsou u jednotlivých kroků postupu nebo formou tabulky v příloze uvedeni spolupracovníci (firemní, akademičtí) a podíl studenta na jejich provedení.

Forma

- Text závěrečné práce je psán jako ucelený souvislý strukturovaný text, jako odstavce členěné do kapitol, ve struktuře vhodné pro řešení problém.
- Stránky, tabulky, obrázky, přílohy (apod.) jsou číslovány.
- V závěrečné práci se nevyskytují tabulky, obrázky, přílohy, programový kód (apod.), které nejsou odkazovány ze souvislého textu.
- Forma závěrečné práce je v souladu s doporučeními zpřístupněnými na intranetu pro studenty FIS.
- Závěrečná práce může mít formu vědeckého článku. V takovém případě může být doplněna vysvětlujícím úvodem (např. popis časopisu, průběh recenzního řízení, spoluautorství vedoucího závěrečné práce apod.).

Doplňující nároky pro diplomovou práci

- Diplomová práce významně prohlubuje oblast poznání v daném tématu.
- V diplomové práci je jasně specifikován vlastní přínos autora, který je v souladu s cíli práce.
- Je nutné provést validaci výsledků diplomové práce (např. srovnání dosažených výsledků s literaturou, matematický důkaz, strukturované rozhovory se zájmovými skupinami, exaktní testování/měření výsledků apod.).

Specifika týmových závěrečných prací

- Skutečnost, že bude závěrečná práce realizována v týmu, musí být uvedena v Zadání závěrečné práce uloženém v InSISu, a tedy schválena vedoucím práce a garantem studijního programu (specializace).

- Každý student z týmu odevzdává individuální závěrečnou práci, která je individuálně posuzována, individuálně obhajována a hodnocena. Každý student je odpovědný za celý text závěrečné práce.
- Pouze malá část závěrečné práce může být ve vedoucím závěrečné práce schválených případech společná. Více než 70 % závěrečné práce je individuální.
- V týmu vytvářené artefakty by měly být publikovány například v Git nebo na wiki projektu a autoři závěrečných prací na ně odkazují.
- Každá v týmu realizovaná závěrečná práce obsahuje přílohu s názvem Podíl členů týmu na výsledku.